

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

MUSTAFA GÜNGÖR -TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no:40853/05)

KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

STRAZBURG

12 Ekim 2010

İşbu karar AİHS'nin 44/2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tabi olabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (40853/05) no'lu davanın nedeni, T.C. vatandaşı Mustafa Güngör'ün (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 20 Ekim 2005 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, Uşak Barosu avukatlarından Ö. Boz tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1927 doğumludur ve Uşak'ta ikamet etmektedir.

3 Eylül 1998 tarihinde, başvuran, asliye ceza mahkemesi önünde idare hakkında kamulaştırma bedeli artırımı davası açmıştır.

28 Aralık 1999 tarihinde, mahkeme, başvuranın talebini kısmen haklı bulmuştur.

24 Nisan 2000 tarihinde, Yargıtay, sözkonusu kararı bozmuştur.

13 Şubat 2001 tarihinde, mahkeme, bir kez daha başvuranın talebini kısmen haklı bulmuştur.

9 Temmuz 2001 tarihinde, Yargıtay, sözkonusu kararı bozmuştur.

25 Aralık 2001 tarihinden 16 Aralık 2004 tarihine kadar, on dokuz duruşma gerçekleştirilmiştir.

16 Aralık 2004 tarihinde, mahkeme, başvurana ek kamulaştırma bedeli ödemiştir.

18 Nisan 2005 tarihinde, Yargıtay, sözkonusu kararı onamıştır.

27 Haziran 2005 tarihli bir kararla Yargıtay, karar düzeltme başvurusunu reddetmiştir.

HUKUK

Başvuran, yargılama süresinin AİHS'nin 6/1 maddesi ile öngördüğü şekli ile "makul süre" ilkesini ihlal ettiğini ileri sürmektedir.

AİHM, AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı uyarınca, sözkonusu şikayetin açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. Ayrıca AİHM, kabuledilemezliğe ilişkin başka hiçbir unsur tespit edememektedir.

Hükümet, sözkonusu iddiaya itiraz etmektedir.

Dikkate alınacak dönem, asliye hukuk mahkemesi önünde davanın açıldığı tarih olan 3 Eylül 1998 tarihinde başlamış ve Yargıtay karar tarihi olan 27 Haziran 2005 tarihinde sona ermiştir. Dolayısıyla sözkonusu dönem iki dereceli yargıda yaklaşık altı yıl on ay sürmüştür.

AİHM, dava süresinin makul olup olmadığına, davanın koşullarına göre ve başta davanın karmaşıklığı olmak üzere AİHM içtihadı tarafından benimsenen kriterler ile başvuran ve yetkili mercilerin tutumları ile ilgililer açısından davanın önemini dikkate alınarak değerlendirildiğini hatırlatmaktadır (bkz, *Daneshpayeh-Türkiye*, başvuru no: 21086/04, 16 Temmuz 2009).

AİHM, müteaddit defalar mevcut davadakine benzer sorunları ortaya koyan davaları incelemiş ve AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğini tespit etmiştir (bkz, *Daneshpayeh*).

Takdirine sunulan unsurları incelemesinin ardından, AİHM, temyiz ardından asliye hukuk mahkemesinin karar vermesinin üç yıl beş ayı aldığını belirtmektedir. Sözkonusu görüşler ışığında AİHM, mevcut davada, yargılama süresinin çok uzun olduğu ve 'makul süre' gerekliliğini karşılamadığı kanaatinde.

Bu itibarla AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

AİHS'nin 41. maddesinin uygulaması ile ilgili olarak, başvuran maruz kaldığı maddi ve manevi zarar için 60.000 Euro talep etmektedir.

Hükümet, sözkonusu iddialara itiraz etmektedir.

AİHM, tespit edilen ihlalle iddia edilen maddi tazminat arasında bir illiyet bağı görememekte ve sözkonusu talebi reddetmektedir. Buna karşın AİHM, başvurana 3.000 Euro manevi tazminat ödenmesi gerektiği kanaatinde.

Başvuran, yargılama masraf ve giderlerine ilişkin hiçbir talepte bulunmamaktadır ve dolayısıyla başvurana yargılama masraf ve giderlerine ilişkin tazminat ödemeye gerek olmamaktadır.

AİHM, gecikme faizinin Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesine hükmetmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabuledilebilir* olduğuna;

2. AİHS'nin 6/1 maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere, Savunmacı Devlet tarafından başvurana miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak 3.000 Euro (üç bin Euro) manevi tazminat *ödenmesine*;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;

4. Adil tatmine ilişkin diđer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŐTİR.

İŞbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğünün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 12 Ekim 2010 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.